

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám.
 hová a lap szellemi részét
 illető közlemények küldendők.

Kéziratok vissza nem
 adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
 könyvnyomdája, hová az
 előfizetési pénzek, a hirde-
 tések és ezeknek díjai, va-
 lamint a felszámolások küldendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
 TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
 VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
 Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadóhivatalhoz küldendők. Nyilttér száma 1 korona.

A Szent Jobb.

Századok óta évente augusztus 20-án ünnepet ül a magyarnemzet széles e hazában; ünnepet ül az ország szíve a székesfőváros, amely Szt. István jobb kezét őrzi híven Budának ősi várában. A magyarok Mekkája e nagy nemzeti ünnepen a főváros. Elzarándokolnak oda Magyarországnak első emberei úgy, amint a szegény hívő nép, hogy résztvegyenek abban a fényes körmenetben, melynek a központját a csodás Szent Jobb képezi. És amint nagy pompával, a hercegprimással élén, körülhordoztatik e legendás ereklye, fejet hajt előtte nemcsak a kereszténység sok ezrede, hanem más hívő is, mert az nemcsak a kereszténységnek, hanem minden honpolgárnak szentsége.

Árpád vezereivel foglalta el, de ez alapította meg a hazát, — ez hintette el a magyar kereszténységnek dúsan csirázó magvait, — ez tette egységessé a magyar nemzetet — ez rakta le az ezeréves magyar állam bástyáinak alapköveit, — ez vezette s oktatta munkásságra a népet, — ez építette fel városainkat, — ez hozta be az országba legelőször az ipart és kereskedelmet, — ez óvta a kultúradásoktól és belvillongásoktól szeretve féltett nemzetét, — ez emelt csarnokot a vallásnak és közművelődésnek, — ez: a dicsőséges

Szent Jobb

Amint így elmélkedem az augusztusi napsugár hevében, sárguló leveleket látok hulldogálni a fákról; im még küszöbön sincs az ősz, már is a hervadás, az elmúlás jeleit szemlélhetem fent és alant. De ugyancsak akkor eszembe jut az elmúlás, a hervadás diadalmas ellentétképpen a soha el nem múló Szent Jobb káprázató fényességben, vakító glóriában. Immár kilencz század ezer baja, ellensége, vihara száguldott keresztül-kasul a nemzet testén, de Szent István jobb keze ott virrasztott mellette teljesen épen, mintha a maga romlatlanságával távol tartotta volna tőle a pusztulás, a rombolás veszélyét; mintha bátorította s lelkesítette volna a nemzetet: „ne féljetez kishitűek, hiszen én veletek vagyok.“

A szent király jobbja, amely önzetlenül annyi áldást árasztott a nemzetre, annyi könnyet száritott fel a többször sir széléig lesújtott nemzet szeméből: nem semmisülhet meg, — nagy szimbolumként megmarad nemzetének mindenkorig.

Szt. István szelleme lakozik e csodás jobb kézben, annak a feledhetlen honalapítónak, aki prófétai ihlettel csaknem ezred éve, — kiszabta nemzetének pályafutását, akinek bölcsessége volt azokkal, akik kilencz száz év alatt a nemzet javán munkálkodtak. Jövőbe tekintő prófétai látással az ő szelleme

érintette meg azok lelkét, akik a nemzetet a haladás ösvényén vitték előre. És az ő szelleme él addig, a míg a Magyar, magyar lesz, amíg vallásos hit övedzi fényvel a dicsőséges Szent Jobbot.

* * *

A nemzet augusztus 20-án imát rebeg a Gondviseléshez, esdekelve kéri, hogy tartsa meg időtlen-időig azt a drága jobb kezét, amely kilencz szekulumon át csodás erejével védte, oltalmazta a magyarok hazáját. A nemzet együttes imája — oh mily szükséges, hogy meghallgatásra találjon a csodát osztó Kegyelme Atyja előtt, mert hiszen „olyan rossz idöket élünk, rossz csillagok járnak.“

Mily üdvös e csodás kéznek örök idöig való fennmaradása. Hadd lássa a nemzet annak az Első Magyar Embernek kezét, aki fáradságot nem ismerő munkássággal, érdeknélküli tevékenységgel — Isten dicsőségét előmozdítva — egy országot volt képes a halhatatlanságnak megalapítani. Lásd és csudálja benne e hon minden polgára a tettnek érc és kőnél maradandóbb emlékét.

Hadd legyen egy kéz, amely megfenyegetse a nemzetet akkor, amikor közöttte a visszavonás, a hazafiatlanság, a hálátlanság és rút irigység büne uralkodik; hadd védje egy kar a nemzetet, akkor, amikor körül fogná „há-

TÁRCZA.

Felöltözött az ég . . .

Felöltözött az ég
 Csillagos ruhába:
 Az éj sötétjéből
 Fátyolt szőtt magára.
 Álmatlan szemekkel
 Elnézem sokáig:
 Virágot fakasztó
 Hajnal hasadtáig.

Sötét éjszakában
 Szemeidet látom,
 Keresem, kutatom
 Benne boldogságom.
 Kétkedő lelkemnek
 Kérdő szózatára,
 Édes biztatása
 Csillagok sugára.

Folyton azt az egyet
 Kérdezi a lelkem:
 Szép leány, barna lány
 Szeretsz-e te engem?
 Érted-e érzed-e
 Azt az izzó lángot,
 A mely a szívemben
 Fellobbant irántad?

Virágot fakasztó
 Hajnal rózsa pirja
 Részemre a választ
 Az égre felírja.
 Olvasom . . . olvasom,
 Megremeg a lelkem:
 Azt írja, azt mondja,
 Hogy te szeretsz engem.

Boross L.

Ha nem lehet máskép.

Az „Abony“ eredeti tárczája.
 Írta: Máthé Ilonka.

(Folyt. és vége.)

— Vera! az az ember megint itt van a városban.

— Székely Dénes?! . . . Megint?

— Arról az emberről szakad a rongy.

A csöpp ügyvéd beszélget így a feleségével, a ki a tükör előtt barack virág szín selymet próbálgat az arczához. — Illik hozzá, — meg van elégedve.

Az exméltóságos asszony, a ki vesztett rangjáért a kis ügyvéd tárcájából búsán markolatja az elégtételt, leteszi a selymet, szemlét tartva rózsás körme fölött, oda veti:

— Beszélj vele?

— Igen, megkérdeztem, mit csinál itt? azt

mondta semmit, miből él? semmiből, hová akar menni? sehová. Itt akar maradni. A vége az, hogy a tíz ezer forintból már nincs egy garas se, s ha valamit ki nem gondolunk, éhen pusztul . . . itt a szemünk láttára, itt, a hol négyes fogaton parádézott — magával.

— Hát csináljon vele valamit.

— De mit? ha pénzt adok neki megint csak elveri a kártyán. Ki győzné ezt a feneketlen zsákot?

— Szerezzen neki valami hivatalt.

— Hivatalt! A hivatalban dolgozni szoktak, ő pedig soha sem dolgozott, nem tud, de nem is akar. Pedig esze van, több mint nekem. Nyelvismerete fölülmulthatatlan, tökéletes angol s francia.

— Az igaz, ni hát akkor miért ne adhatna leckéket.

A kis ügyvéd homlokára csapott.

— Lásd ez egy eszme . . . várjon csak, várjon.

Elgondolkozott, aztán fontoskodó, apró emberek szokása szerint, hol a sarkán, hol a lába hegyén billegve magyarázni kezdte.

— A mi nevelőnk francia kiejtése egyszerűen gyalázatos, és nem is nevelőnek való, egy pedáns ember, nem tanulnak tőle a fiúk semmit. Hát ha szólnak ereszténem? s ide venném helyébe azt a másikat, ezt végkielégitem még ma, s az a másik már holnap elfoglalhatja állását. Megkapja a teljes ellátást, mert pénzt nem adok neki, csak én

boruk homálya"; hadd nyugodjék áldolag e hon földjén egy kéz akkor, amikor a nemzet büségben él Szt. István örökségében.

„Csodatevő“ erődben hiszünk óh legendás Szent Jobb! Uj erőt meritünk belőled, óh örök dicső szimbolum. A köznapi bántásokkal teljes világban jól esik a Te fényességes örög ragyogásod, mert az vezérel bennünket bolyongó nemzedet a munkásság röögös útján: Te, soha el nem múló fenéges Szent Jobb!“

Veverán István.

Egy aktuális kérdés.

A holnapi közgyűlés a többek között a fölött is fog határozni, hogy az ev. reform. egyháznak, etárgyban a képviselő testület elé benyújtott kérvényére, a városház fundusából, a Csillag féle fundus mentén mintegy 200 □ ölet engedjen át a város templom építés céljára.

Ezelőtt 30 nappal elvileg egyhangúlag helyt adott a kérvénynek a képviselőtestület, nagyon természetes nem is tehetett másképp, minthogy a közönség mindig respektálja az egyházak igényeit s azokat tölle telhetőleg részesíti erkölcsi és anyagi támogatásban.

Az ev. ref. egyház kérvénye tárgyában egy bizottság lett kiküldve, hogy állapítsa meg az adás-vétel módozatait s a holnapi közgyűlésen referáljon.

Hogy annak a bizottságnak mi az álláspontja, miben állapotott meg, nem tudjuk, hanem nekünk igen is van nézetünk s miután közügyről van szó, azt el is mondjuk.

Mindenek előtt kijelentjük, hogy nem csak mi magunk tartjuk kötelességünknek az egyházat kulturális és hitéleti előhaladásában támogatni, de kötelessége az, a város egész közönségének, ez elől nem is zárkozunk el.

De figyelembe kell venni a város érdekeit is, különösen most, midőn az új városháza építéséről, a régi város fundusának és épületeinek mi módon leendő felhasználásáról és értékesítéséről van szó, kapcsolatban az ev. ref. egyház templomának beláthatlan időkre való elhelyezésével.

Fontos kérdések ezek, nem lehet ezeken momentán, időszerű megoldással keresztül nyargalni, úgy szólván keresztül hajtani, mert könnyen megeshet, sőt minden valószínűség szerint megis fog esni, hogy pár évtized múlva hasonló szemrehányás ér bennünket, mint éri most dicső elődeinket, a kik annak idején a Richter féle fundust át engedték egy tál lencséért.

veszek majd a mire szüksége lesz. Néki ez valószínűs ternő, lesz hová lehajtani nyomorult fejét, nekünk meg kész haszon, mert olesőbb mint a másik volt. Mit mond ehhez?

A kis ügyvéd a kezét dörzsölgette és szaporán pislogva várta a választ.

— Mit mondok? Mit mondanak az emberek?

— Az emberek! hát mit mondanak, ha itt rongyosan kódorog, éhen hagyjuk elveszni. Végre is kinek mi köze hozzá, csak is én rám tartozik, én pedig hiszen tudja, cicám . . . nem vagyok féltékeny.

Ebből enyelgés akart lenni, de exméltósága megközelíthetlen magaslatáról egy tekintetet vetett felé, amely az apró-cseprő férj ajkára fagyasztotta a mosolygást.

— Hát . . . hiszen . . . vagy is . . . ha . . .

jobbat tud . . . szóljon, dadogta megszeppenve, alázatosan.

— A személyzettel maga vesződik. Lássá!

Nem avatkozom a maga dolgába.

— Hát . . . jó lesz . . . ugy?

— Ha nem lehet másképp.

És úgy lett, Székely Dénes cs. és kir. kamarás ő méltósága, talpig új ruhába bújt, s beöltözött hajdani palotájának egy szerény kis szobáskájába, és nevelője lett a tulajdon fiainak. És elfogadta a betevő falatot a Vertán Simi kezéből, annak a kezéből, a kit már az iskolában lenézett

Az új városháza felépítése által tetemes terhet vállaltunk magunkra, még akkor is ha — a mi intencionk szerint csupán a város szükségleteire, járásbírósi helyiségek nélkül — építünk, annak tehát ki kell fizetnie magát, a mi csak úgy lehetséges, ha a piacsteren megszüntetjük az üzlethelyiségek konkurencziáját s az új városház épületébe centralizáljuk az összes piacsteri üzlethelyiségeket.

Ez idő szerint csupán a Pintér féle bazár, a Csillag féle ház concurálhat a várossal, mert a Busztin, Gara, Deutsch és Havas féle házak az üzlettulajdonosoké lévén a bérletre nézve nem concurálnak.

Meg kell tehát szüntetni a Pintér féle bazárt, a mire épen most van nagyon jó alkalom, hogy milyen, azt alább fogjuk kifejteni.

A Csillag féle ház — mint üzlet helyiség — meg fog szünni, mihelyt azt az ev. ref. egyház megveszi, illetőleg céljára fordítja.

Érdekében van tehát a városnak, hogy az egyház azt megvegye, az egyház pedig csak úgy veheti meg, ha a város a saját fundusából is bocsát rendelkezésére.

Ezt az áldozatot tehát meg kell hoznunk az egyháznak, saját jól felfogott anyagi érdekünkben is, de meg aesthetikai szempontból is, hogy a piacsterünk szépségét, esinosságát az ev. ref. egyház diszes temploma is emelje.

Itt azonban tovább kell mennünk az áldozatban; át kell engedni az egyháznak az egész városház fundusát oly kikötéssel, hogy az egyház csak templom, paplak és iskolai célokra használhatja fel, és a fundusnak piacsteri részén egészen a Pintér féle bazár előtt kinyúló kövezet sarkával és a Csillag féle ház frontjával egy vonalban a piacsterhez szabad tér csatoltassék, vagyis a mostani városház épületének helye szabad térré alakíttassék, mi által a piacster egy szabályos négyszöget fog formálni.

Át kell a városház fundusát engedni az egyház részére, mert az az értékes hely nem arra való, hogy ott a város lajtokat, koesi rat, rissz-rossz korhadat fákat tartson és még tetemes kiadást csináljon arra is, hogy az egyház által lebontandó istálló épületek helyett az előfogatos részére újakat építtessen; ennek a költségnak egy negyedrészből újjá alakíthatja a régi főjegyzői lak épületét, a melyre úgy is kell költségről gondoskodni, ott aztán elfér az előfogatos és az összes tűzoltói felszerelés, nem értékes hely, közel is van és épen arra való.

Ha az egyháznak nem volna annyi pénze, hogy az egész városház fundusát magához váltsa most, az sem baj, ezek a dolgok nem olyan sürgösek, hogy ne lehetne várni a megoldásukkal, sőt várni is kell, a város addig majd értékesíti valahogy a régi városháza helyiségeit.

utált, s a ki ezért úgy állt bosszút, hogy elharácsolat tőle mindent, a miért valaha irigyelte, nagy vagyont, szép feleséget.

És Székely Dénes türi a volt felesége néma megvevését. Türi az emberek gúnyos szánakozásait.

És eltüri azt is, ha tulajdon édes fia, az idősebbik, az a kora érett kölyök, a szívtelen, dölyfös anya képmása, az idegennek ilyen elmésen mutatja be őket, előbb Vertánra, azután ő reá mutatva.

— Ez a nevelő-apám, ez meg az apám a nevelő!

Eleinte még keserűen, később már teljesen eltompulva, cinikusan veti oda:

— Ha nem lehet másképp.

És csakugyan igazán nem lehetne másképp.

A ki csak egyszer is látta, mikor este a kis Bandika esattanos csókkal ugrik a vénhedt ember nyakába, az édes kis gyermek ajka fülébe gügyögte.

— Jó éjszakát lelkem, drága aranyos igazi édes apám.

S a ki csak egyszer látta azt a megdicsőülést, a melytől az a fonnyadt megviselt aré ilyenkor átszellemül az bizony nem emleget hitványságot, könnyelműséget, sőt azt mondja velem együtt a tiszta emberi szánakozás hangján:

— Hogy ennek a boldogtalan embernek már csakugyan, nem lehet másképp.

A polgári iskola emeletes épületének pedig legalkalmasabb hely a város korcsmája, a Pintér féle bazár és az előtte levő, a Gara, Vajda féle fundusok útcái vonalával egy vonalban futó tér, melyhez a takarékpénztártól kell még egy kis megfelelő részt megvenni, ha nem eladó, kisajátítani; mert 30—40.000 forintos épületet — ha már építeni kell, s a Szapáry féle kastély nem lenne alkalmas végleges helyiségül, — nem lehet mellék zugokba eldugni és ez által értékét csökkenteni, annak a drága épületnek szintén emelnie kell városunk belterületének, különösen a piacsternek esinját, az épület értékének pedig nem csökkenteni, hanem emelkednie kell a piacsteri forgalom emelkedésével, hogy bár mikor is, ha más, alkalmasabb hely, vagy helyiség kínálkoznék a polgári iskola részére, ha viszonyaink évtizedek múlva oda fejlődnének, hogy ez az épület kicsi lenne, vagy a kaszárnya ki helyezteték s annak a helye vétetnék az iskola céljára igénybe, ennek a mostani épületnek az értéke mindig megmaradjon sőt gyarapodjék.

Ezeket a dolgokat szükségesnek véltük elmondani, ezek is ép olyan kombinációk, mint a takarékpénztár fundusának hátsó része, vagy városház fundusának megmaradó része, avagy a Reitter, Kássa Bálint féle házak, vagy pedig a Szapáry féle kastélynak polgári iskola helyéül való megjelölése, — melyek azonban a Szapáry féle kastély kivételével csekély terjedelműek fogva figyelembe alig jöhetnek, — azzal a külömb-séggel, hogy kombinációkkal messze a jövőbe nézünk és ezzel tisztán, minden mellék körülmények kizárásával, a község érdekét kívánjuk szem-előtt tartani és önzetlenül szolgálni. T. G.

Műkedvelői előadás.

Az iparos ifjúság mult vasárnapi előadása alkalmával a színház csaknem teljesen megtelt érdeklődő és áldozatkész közönséggel, csupán az első — drága — sorok s a páholyok voltak nagyrésztben üresek. Ha a rendezőség lejjebb szállítja a belépti díjjakat, minden bizonyára a színház teljesen megtelik s ha a bevétel nem is, de az erkölcsi haszon minden esetre nagyobb lett volna.

Műkedvelőink igyekeztek azon, hogy az előadás minden képen megfeleljen a várakozásnak, mi ha teljesen nem sikerült is, mit se von le jó akaratú buzgólkodásuk elismeréséből.

Ne vegyék rossz néven, ha figyelmeztetjük őket, különösen rendezőiket, hogy a színi előadásnak főkélléke a szerep tudás, mert ha szerepüket jól tudják, könnyebben, otthonosabban mozognak a színpadon, mert akkor nem köti le minden figyelmüket a sügölyük s nem kell örökösen attól félniök, hogy szerepeikbe itt ott elakadnak s akkor mi lesz?

Jó néven vegyék azt a tanácsunkat is, hogy az előadás napját ne előre szabják meg, akkor, midőn a próbákhoz fognak, — hanem midőn már szerepeiket jól tudják, a színpadon elég könnyen mozognak, mert hiszen egy új darabnak jól betanulása és begyakorlása hivatalos színészeknél is heteket vesz igénybe, hát még mennyi idő kell gyakorlatlan műkedvelőknek s kivált olyanoknak, kik először lépnek lámpák elé. Azután ne válaszszanak nehéz, nótás darabokat s ne különösen olyanokat, melyekbe sok szereplők kívántatnak, mert nehéz minden szerepre megfelelő szereplőt találni, sokan mozognak egy-egy jelenet alkalmával a színpadon, gyakorlatlanok lévén a gyors szabatos párbeszédok motiválására, össze zavarják a rövid szavakból álló cselekmények kidomborítását, kifejlesztését.

A nótás darabok is olyan helyre valók, hol habár nem is kiképzett, de jó, természetes és némi erővel bíró, gyakorlott énekesek vannak, a kik legalább a hanghordozás és színezésben némi elemi oktatást vesznek maguknak, mert hiába, szép lehet az a dal s annak eldalolása otthon, egy kis szobában — magunknak, talán még a mamánknak is, sőt kis testvérkéink el is lehetnek ragadtatva tőle, — de a nagy közönség más mértékkel mér, bírál, és nem csak hallgatni akar, hanem élvezni is, már ki-ki a maga módja és értelmisége szerint.

Nem kívánunk mi sem, a közönség sem korrekt előadást, de a műkedvelők saját érdekükben cselekszenek, ha jóakarátú tanácsainkat megszívlelik, minck következése — legyenek meggyőződve — teljes siker lesz.

„Ambrúzs bácsi“ — boldogult koszorús írónk, Abonyi Lajosnak egyik legnehezebb darabja, főszerepeire erős tehetségek kívántatnak, mindazon által

Halmi Ferencz, mint bevándorított cseh beamter sok sikerrel birkozott meg Freszák szerepével, reá el lehet mondani, hogy hivatásos műkedvelő, szeretjük látni alakításait, különösen otthonias, dískréte mozgásait a színpadon. Utánna Kormány Teruska következik rövid, de jól begyakorolt szerepével, nem túlozunk, ha azt mondjuk, hogy hivatásos színésznőktől sem vártuk volna különben a cseh gyerek-had anyjának ledér férje után való zsörtölődését.

Csibor Pál, ha szerepét tudta volna, pompás paraszt legény lett volna s jól érvényesülhetett volna meglehetősen hangjával és színpadi tájékozottságával.

Meglehetősen alakítottak Szatmáry Kálmán, bár szerepét nem fogta föl jól, mert Ambrúzs bácsit túl dramatizálta, -- továbbá Gergely Anna, ki azonban viszont nem eléggé komoly özvegy volt, -- Tóth Ilona csinos Lombárné volt, ugyszintén Molnár Ilonka is.

Szándékosan hagytuk hátra Szűsz Lujzát, ki nek kiváló érdeme, hogy az előadásba némi életet öntött elfogulatlan, szabatos játékával, bár nála is hiányzott szerepének kidomborítása, a mi nem is annyira az ő hihája, mint inkább a rendezőé.

A többiek is derekasan megállták helyüket, volt taps s virág-csokor bőven. Végül mi is elismerésünkkel adózunk nekik fáradságos munkálkodásukért, melynek anyagi eredménye a következő:

Bevétel	186 k. 76 fill.
Kiadások:	
Színház bér	30 k. — fill.
Színlap és jegyek	11 " — "
Zenészeknek	50 " — "
Világítás a próbákon	8 " — "
Kellékes (Széchenyi)	16 " — "
Bolti számla	17 " 44 "
Fodrász	5 " — "
Kellékekre	2 " 60 "
Napszámos	1 " 60 "
Összesen	141 k. 64 fill.

Tiszta jövedelem: 44 k. 76 fill. melynek fele 22 korona 38 fillér az „Abonyi Lajos-szobor alaphoz“ másik fele az „iparos ifjúsági önképző egyesület“ vagyonához csatoltatott.

A rendezőség ez uton fejezi ki köszönetét Gergely Rózsika, Molnár Ilonka, Szűsz Lujzika és Tóth Ilonka műkedvelőknek a jegyek előleges elárúsítása körüli fáradozásaiért.

Fölül fizettek: ft. Blumgrund Naftali rabbi 5 kor., Antos Béla, Hay Mór 2—2 korona Orbán Elek 1 kor. 60 fill., tiszt. Vértes A János, Dobos Károly, Király Ferencz, Mojcsák Pál, Szabó István 1—1 kor., Lukács Gyula 80 fill. a miért a műkedvelők hálás köszönetüket nyilvánítják.

MI UJSÁG?

— **Szent István király.** Holnapután ünnepli a magyar nemzet első és legnagyobb királyának Szent Istvánnak emlékezetét. Annak a dicső királynak szenteli e napot a nemzet és az egyház, aki a magyar kereszténység elterjesztése által megszelidítette, állandó otthon tartózkodásra, munkára szoktatta a magyar népet. Az ország ettől kezdve beékelődött Európa többi államai közé. István király apostoli buzgólkodásáért II. Sylvester pápától királyi koronát és kettős keresztet kapott ajándékba, aminő jelvényekkel és címmel a föld államainak egyetlen-egy fejedelmé sem rendelkezik csak a magyarok apostoli királya. Szt. István napján a rólla elnevezett abonyi r. k. templomnak búcsúja is van.

— **Kinevezés.** Mult számunkban örömmel jeleztük, hogy Gróf Csáky Károly Emánuel váci püspök ft. Lévay Mihály abonyi plebános-esperes tanfelügyelőt az ujszász-szolnoki róm. kath. tanítóegylet elnökévé nevezte ki. — Későbbi értesülésünk alapján azonban kedves kötelességet vélünk teljesíteni, ha multkori hírünket azzal egészíthetjük ki, hogy a megyés püspök ft. Lévay Mihály abonyi zseniális és páratlan tevékenységű r. k. lelkipásztorát, az ujszász-szolnoki egyház kerület esperessévé is előléptette. Midőn az előléptetéshez szerencsét s az ezzel járó nagy kötelességek elviseeléséhez kitartást és jóegészséget kívánunk, óhajtjuk, hogy a kiváló lelkipásztor tevékenységét alant is éppen úgy méltányolnánk bár, mint az egyházi főhatóság részéről méltánylásra és elismerésre talált.

— **Képzett gazdasági tanítók.** Az abonyi gazdasági-ismétlő iskolánál már a mult évben is működött két tanító, Szűcs István (Pápán) és Konyecsni György (Palicson) elvégezvén a 4 heti tanfolyamot, szép szakképzettségről tanuskodó okmányt hozva magukkal, visszatértek körünkbe. Szívesen közöljük, hogy Szűcs István kitűnő, Konyecsni György pedig jeles bizonyítványt nyert. Gazdasági ismétlő iskolánk 3 tanerővel bír, mind a három igen szép szakképzettséggel felruházva, így most már egyéb sincs hátra, mint területéről gondoskodni, ahol készülségüket a földmives ifjúság, illetve az okszerű gazdálkodás javára gyümöleszthetessék.

— **Közgyűlés.** Holnap d. u. 3. órakor képviselőtestületünk közgyűlést tart, melynek tárgyai a következők: 1. A városháza udvarából mintegy 200 [] ölnök a református egyház részére való átengedése. (Templom építés céljára.) 2. A községi iskolaszék megújítása, újra választása. 3. A közlekedési utakra átszámolt összegekről jelentés. 4. A czeglédi és szolnoki utcákon az útszéli árkok kikövezése. 5. A nagypénteki jótékony társaság segély iránti kérelme.

— **Helyes intézkedés.** Kalapot lehet emelni azon intézkedés előtt, melyet Abony város érdemes előjárósága — járási főszolgabírónk rendeletére — az utcai gyom irtástást illetőleg — a ház tulajdonosok által végrehajtatott. Már igazán azt kellett hinnünk, hogy Abony városára nem létezik sem törvény, sem szabályrendelet, amely a lakosokat az anynyira elterjedt gyom pusztítására kötelezné. Úgy nézett ki némely utca, mint Pató Pál udvara, ahol a paraj ezerféle neme háborítatlanul tenyészik. Most már rendben volnánk egyrészt, de más részt még nem egészen, — mert jó volna tudni azt, — hogy bár a gyom irtása mindenkor nagyon helyes tett, de mégis nagyobb eredményre vezetne, ha azt virágzaskor eszközölnék, amikor is nem peregne szét a magja, mint most az érés idején. Reméljük, jövőre e helyes intézkedés korábban fog végrehajtatni.

— **Legöregebb ember.** Szakri — becsületes nevén Brezovszky — János, a boldogult Blaskovich Albert szakácsa volt ez a legöregebb ember Abonyban, aki Istennek jóvoltából 99 évet élt s mint ilyen halt meg a mult hét elején, természetesen végelgyengülésben. Mintegy húsz éve, aggsága miatt búcsút kellett mondani a konyha művészettől, de azért a Blaskovich család hosszas hű és becsületes szolgálata jutalmául életfogytiglan gondoskodott fenntartásáról. Öregsége daczára még az utóbbi időben is eljárógatott a templomba, ahol szemüvegen át könyvből imádkozott. Gyors menése volt az öregnek, az igaz, hogy néha megszedült, de azért haza talált ő rendesen, akárcsak egy fiatal. Rendkívül szívós természete volt úgy anynyira, hogy még az utolsó órában sem akart a halálnak engedelmessékedni. Végre is kiapadt életének mécsese. Utolsó útján ifj. és id. Gróf Keglevich Gábor kísérte a hű szolgát. Hetvennégy évig volt a Blaskovich család szolgálatában. Nyugodjék békében!

— **Párbér szedés.** Miután a kath. hitközség tagjainak legnagyobb része inkább hallgatott az ugynevezett népboldogítókra, mint saját bizottságának és kegyes szándéku lelkipásztorának szavaira, a régen emlegetett párbér megváltás nem jöhetvén létre, a párbér a régi mód szerint fog beszédeni. Feleselgetéssel nem lehet eltölteni az egész évet, elvégre a papnak is élni kell valamiből. Add meg Istennek, ami Istené, a királynak, ami a királyé, de a papnak is, ami a papé, főleg mikor a pap arra már derekasan meg is szolgált. Ha a munkás méltó a maga bérére, úgy legméltóbb arra a lelkiüdvösségnek munkálója: a lelkipásztor!

— **Abonyi Lajos szobor alap.** Az abonyi iparos ifjúság által f. hó 11-én rendezett műkedvelő előadás jövedelméből az Abonyi Lajos szobor alap javára 22 kor. 38 fill. jutott, mely összeg átvételét elismeri. Abony, 1901. aug. 16. Véli Miksa.

— **Beváltott ígéret.** Említettük nem rég, hogy Sztahó Lajos bérházainak falára valamely jóakarója felírta czeruzával, hogy a két ház rövidesen lefog égni, Pénteken délelőtt az egyik, a melyikben Nikli Ferencz lakott, le is égett eljelen, tehát a jóslás, vagy ígéret beteljesedett. A tűz oka ismeretlen, a ház biztosítva volt.

— **Színészet.** Balogh Árpád igazgatása alatti jeles színtársulat látogat el hozzánk és f. hó 20-án kezdi meg előadásainak sorozatát, melyben dráma, népszínmű, operett, és vígjátékok váltakoznak. A műsört a helybeli szízügyi bizottság

állapította meg s így nagy figyelem fordítottik közönségünk igényeire. A társulat 32 tagból áll, közöttük több kiváló művészekkel. Ajánljuk ez idejében jött társulatot olvasó közönségünk szíves jóindulatába.

— **Állandó lóversenyter Czeplédén.** A czeglédi városi tanács közelébb a czeglédi lóversenyter állandósításának kérdésében fog határozni. Bálint András ottani polgár ugyanis ajánlatot terjesztett s tanács elé, hogy versenyter állandósítása érdekében hajlandó a szükséges földterület bizonyos meghatározott bérösszeg ellenében több évre átengedni, sőt elvállalta a lóversenyter gondozását is.

— **Mensa akademia.** Vettük s adjuk közre a következő levelet A budapesti „Mensa Akademia Egyesület“ az 1901 — 1902. tanév I. felére a következő pályázatot hirdeti: 1. Az egyesület választmánya által betöltendő mintegy 120 ingyenes, illetve féldíjaz ebédsegélyre. E helyekre csak tudomány-egyetemi hallgatók pályázhatnak. A kérvény az elnökséghez címzendő. 2. Bojári gróf Vigyázó Sándor es. és kir. kamarás úr ő Méltósága által betöltendő négy ingyenes ebéd- és vacsorasegélyre. A kérvények az alapítványhoz címzendők. E helyekre csak keresztény. tudomány-egyetemi hallgatók pályázhatnak. 3. Háromszék. Torontál, Trencsén és Ung vármegyék. — Pozsony. Szabadka. Szatmár-Németi és Temesvár sz. kir. városok alispánja ill. polgármestere által betöltendő egy-egy ingyenes ebéd- és vacsorasegélyre. E kérvények az illető törvényhatósághoz címzendők, az illetékesség világos feltüntetésével, a mennyiben ezen alapítványi helyekre első sorban csak az oda illetékesek tarthatnak igényt. E helyekre tudomány- és műegyetemi hallgatók pályázhatnak. Mindezen bélyegtelen kérvényekhez melléklendő: a) index v. indexmásolat (első éveseknél érettségi bizonyítvány), b) a részletekre is kiterjedő szegénység-bizonyítvány. A kérvények (az alapítványos helyekre is) az egyesület hivatalos helyiségében (IV., Molnár-utca 11. sz.) adandók be, A 2. és 3. alatti kérvények beadási határideje szept. 12., az 1. alattiaké szept. 20. Budapesten, 1901. Nagy-Boldogasszony napján. Az Elnökség.

— **Az új tizkoronás bankjegyek.** A legközelebbi napokban jelenik meg a két kormányának hirdetése, mely elrendeli az ötförintos és ötven forintos államjegyek beváltását, a mi előzménye az új tizkoronás bankjegyek kiadásának. Az új tizkoronás bankjegyek szeptember 1-én kerülnek forgalomba.

— **A szolnoki Verseghi-szobor.** Szolnok város közönsége már évekkel ezelőtt elhatározta, hogy nagy fiának, Verseghi Ferencznek emléket állít. A gyűjtés annak idején nagy buzgalommal indult meg, de az érdeklődés csakhamar megcsappant. Most Vértes József Verseghi Ferenczről egy hosszabb ismertetést irt és azt könyv alakban is kiadja. A munka árából befolyó tiszta jövedelmet pedig a szobor alapnak szánja. A munka szeptemberben jelenik meg és megrendelhető a szerzőnél Szolnokon (Magyar kir. szálloda.)

— **Új zenemű.** Békefi Pál, földink zeneakadémiai növendék, ajánlja Gerő J. könyvkereskedésében (Budapest, VIII. Teréz-körút.) megjelent „Magyar nép dalok“ című saját szerzeményű művét, melyből közöljük a következő stófat, a mely szöveg Péterfi Gyula szerzeménye:

Fáj a szívem.

Fáj a szívem barna kis lány utánad,
Egyre eped enyhülést nem találhat.
Rég szeretlek s mit ér ha ugy szeretlek;
Ha sziveink, ha sziveink egygyé sosem lehetnek.

Száz forintos selyem kendőm.

Száz forintos selyem kendőm nagy rojtja;
Ha felveszem lábam fejét takarja,
Eladom a száz forintos kendőmet
Kiváltom a katona szeretőmet.

— **Vihar a Tiszazugban.** A mult heti csütörtöki nagy vihar Tiszazugot (T. Ugh, T.-Sas, T.-Kürt, T.-Csépa) szintén teljesen tönkreverte. A pusztákon a tanyák, szélmalomok csonkán, tető nélkül merednek az égnek, a fák nagy területeken derékon ketté törve vagy töből kiforgatva fekszenek a kopár mezőkön, a kukoricza pozdorjává zuzódott. A szüret már megtörtént, különösen a sasi szőlőkön még levél se maradt.

— **Róka a — salonban.** Dr. Aranyi Lajos czeglédi rendőrkapitányának a minap este kellemetlen kalandja volt. Kedélyesen kint pipálgatott a kertben, amikor nagy sikoltozást hallott a szobából. Neje és gyermekei megrémülve

segítségért kiabáltak. Dr. Aranyi beszalad a szobába és megtudja, hogy valami nagy zaj volt a salonban. Gyertyát gyújt és revolvert vesz a kezébe és látja, hogy a salonban macskája egy rókát üldöz. Ez volt tehát a nagy zaj oka. A róka a nyitva maradt ajtón kifutott és ügyesen elkerülve a revolver lövést ép bőrrel elmenekült.

— **Pestmege virilistái.** Pestm. legtöbb adófizetőinek névjegyzékében első helyen áll dr. Császka György kalocsai érsek 181095 k. 24 f. adóval (kétszeres számítás) utána Fülöp Szász-Köburg-Gótha herceg 58169 k. 6 f. adóval; Gróf Vigyázó Sándor 43521 k. adóval; b. Prónay Dezső 42229 k. 28 f. (kétszeres); Gróf Csáky Károly váci püspök 31044 k. 24 f. adóval (kétszeres számítás.) A legkisebb adóösszeg 1403 k. 28 fillér.

— **Polgári iskola Szolnokon.** Nagy mozgalom indult meg Szolnokon egy négyosztályú polgári fiú iskola felállítására. Az e tárgyban tartott értekezlet kimondta, hogy tekintve a város nagy megterhelhetőségét, annak felállítását nem a várostól várja, hanem társadalmi úton akarja eszközölni. Figyelemre méltó dolog, hogy az ott lévő állami gymnasium mellett szükségesnek találja Szolnok város közönsége még polgári iskola felállítását is. Hát nálunk hogy ne volna szükséges?

— **Kedvezményes boritaladó.** Fölvívjuk szőlősgazdáink figyelmét, hogy akik a boritaladó kedvezményét igénybe akarják venni, ez iránti igényüket a városházánál a fogyasztási adóhivatalban szeptember 13-ikáig jelentsék be.

— **Rendelet a vásári szerencsejátékok ellen.** Szél Kálmán belügyminiszter a hangversenyek, látványos mutatóványok stb. engedélyezése tárgyában egyöntetű szabályrendelet alkotott, mely intézkedéseket tartalmaz a köznép kifosztására irányuló vásári szerencsejátékok megszüntetését illetőleg. A rendelet szerint olyan játék üzésére, melynél a vállalkozó pénz- vagy tárgynyeremény kilátásba helyezésével kelti fel a közönség játékszenvedélyét, különösen a szegényebb sorsú tudatlan nép kizsákmányolására irányuló szerencsejátékokra, engedélyek egyáltalában nem adhatók, ilyenek: 1. báb (hordozható) telébáb, 2. golyó, színes golyó 3. baba, színes baba. 4. monakó. 5. mariandli, 6. birbics, 7. céldobás (kör, kárta- vagy lemezcéldobás) 8. szín (farbenspiel) számzótt szín és az ezekhez hasonló természetű egyéb játékok. Egyebekben a rendelet kimondja, hogy hangversenyek, táncvigalmak, szavaltatok (récitátor), felolvasások, daltársulati, művészeti továbbá cirkusz, valamint egy vagy több állattal bemutatandó előadások álarcos menetek nyilvános rendezéséhez tűzijáték, állatsereglet, anatómiai, panoptikai és más hasonló muzeum, báb- vagy gépszínház nyilvános helyeken kereseti célból való játszáshoz; végre hinták (léghajó- vagy körhinták,) erőmérőgépek, hullámvasutak és ezekhez hasonló természetű játékoknak és szórakoztató eszközöknek nyilvános helyen való felállításához rendőrhatalom engedély szükséges. A szabályrendelet szeptember hó első napján lép érvénybe.

Vajda Ferencz balhás-parti bér-gazdaságában eredeti „Hannah“ mag után természetű, vetéshez kiválóan alkalmas, gondosan és tisztán kezelt sörárpa, métermázsánként 18 koronáért kapható.

Törköly, szilvórium, rum és finom likőröket

bárki hideg úton minden készülék nélkül előállíthat.

Kezelési könyv és árlapok ingyen.

Watterich A.

Budapest

3-5

VII. Dohány utca 5 sz.

Sörmérő készülékek, cikkek a borkezeléshez, minden bor betegség elleni szerek.

Első és legrégebbi üzlet e szakmában.

Fennáll 30 év óta.

SZERDAHELYI JÁNOS

könyvnyomdája, könyv-, papir- és irodaszer kereskedése
Abonyban.

Van szerencsém a t. szülőket értesíteni, hogy a szeptemberben megnyíló fiú és leány polgári iskolai tankönyvek és az összes tanszerek a legolcsóbb árban kaphatók lesznek üzletemben.

Tisztelettel

Szerdahelyi János.

SCHOTTOLA ERNŐ BUDAPEST

a ruggyanta- (gummi) gyártás magyarországi megalapítója.

Műszaki központi üzlet VI. Andrassy-ut 2. Fonciére palota.

Legjobb minőségben, gyári áron szállít:

összes mérleggyártmányok (külön kiadsu árjegyzék ingyen és bérmentve) a gőzeséplőgépekhez szükséges összes anyagokat és eszközöket, csapágyfém, kenőszelenczék, olajhoz s sűrű tovttezsirhoz, géphajtószijak, vízmentes mozdony és cséplőgép ponyvák azzal, repce- és kocsitakarók, asbest- és gummianyagok, szelepek, vízmutatók, fessmérők, dobsinek, kenőanyagok, zsiradék, gabonaszák, „Elsősegély“-kötszerszekerények, mely kötszerszekerények a ministeri rendeletnek megfelelően minden ipartelepen, gyárüzemnél, malomban stb. beszerzendők.

Árjegyzék és ismertetések ingyen és bérmentve.

25—

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 68. sz. által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak.

Locomobil és gőzeséplőgép-készletek
továbbá járgány-cséplőgép, lóhere-cséplő, tisztító-noszták, aratógépek, szénagyűjtők, horonák.

2°, egész 12 lóerőig, szalmakazalozók, korcolozók, kaszáló- és

„Columbia-Drill“
legjobb sorvetőgépek, szecsakavágók, répvágók, kukoricza-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egyetemes aszél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kintre ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ le-nagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.